

mála í hondini, kunna vit veruliga krevja at onnur lond geva seg undir samtyktina, sigur Anker Jørgensen.

Í mun til Poul Schlüter, statsministara, sum meinar, at ein yvir-tøka av undirgrundini fer at fáa stórar avleiðingar fyri ríkisfelagsskapin, heldur Anker Jørgensen tað vera møgulegt at loysa spurningin á ein hátt, sum bæði Føroyar og Danmark kunna góðtaka.

Orsøkina til at samráðingarnar um undirgrundina ganga so seint, heldur hann júst vera spurningin um tað yvirhefur eru nøkur virðir undir Føroyum.

— Um føroyingar kunna prógva undirgrundin veruliga hevur stór virðir í sær, skulu samráðingarnar nokk koma á glið, heldur hann.

Landsstýrið má royna seg

Anker Jørgensen skilur væl, at føroyingar ræðast kjarnorkuverkið í Dounreay í Skotlandi. Danmark hevur nevniliga tvey kjarnorkuverk sum nærmastu grannar. Annað er sunnan fyri markið í Týsklandi, hitt er Barsebäck í Svøríki, sum bert er tríggjar kilometrar frá Keyp-

mannahavn.

— Men eg skilji eisini, at danska stjórnin hevur ilt við at nerta Dounreay. Ger hon tað, mugu samráðingar takast upp um øll onnur kjarnorkuverk, ið eru nærhendis okkum, sigur hann.

Danska stjórnin er í ferð við at føra samráðingar við svensku stjórnina um at fáa Barsebäck niðurlagt, og hevur valt at koncentrera seg um hetta kjarnorkuverkið. Ti heldur Anker Jørgensen, at landsstýrið helst sjálvt má taka stig til samráðingar um Dounreay.

— Sosialdemokratisk flokkurin hevði ikki sett seg imóti, at landsstýrið einsamalt byrjaði samráðingar við skotsku myndugleikarnar og ensku stjórnina. Men sjálvandi má danska stjórnin vera uppi, um ein endalig avgerð skal takast, sigur hann.

Norðurlandaráðið

Sjálvt um Anker Jørgensen ikki longur er formaður í tingbólkinum, hevur hann týðandi uppgávur í Fólkatínginum. Hann er limur í politisku/figgjarligu nevndini, uttanríkispolitiska ráðnum og trygdarpolitisku nevndini.

Hann er eisini limur í Norðurlandaráðnum, sum er eitt av hansara hjartamálum, og er júst afturvaldur til formann fyri tað dansku sendinevndina í Ráðnum. Hetta arbeiði heldur hann hevur stóran týðning fyri at kveikja samarbeiði millum norðurlond.

— Norðurlond hava dygdir á nógvum økjum, sum vit mugu nýta til felags ágóða. Á búskaparliga økinum og innan umhvørvið hava fleiri Norðurlond funnið góðar loysnir. Ti mugu vit arbeiða saman og eisini vísa øðrum londum, at tað ber til at loysa hesi mál, sigur Anker Jørgensen.

Formansskapurin í Norðurlandaráðnum hevur júst hildið ein fund í Stockholm, har avgjört varð at seta eina tingmannanevnd við 10 limum úr norðurlondum. Nevndin skal gera eina arbeiðsskrá fyri, hvussu samarbeiðið í Norðurlondum kann mennast í internationalum sambandi.

— Tað hevði verið gott, um tey sjónarmiðini og tær áskoðanirnar, vit hava í Norðurlondum kundu ávirkað samarbeiðið í Europa, millum annað á vælferðarøkinum, sigur Anker Jørgensen.

Konservatismen hevur toppað

Meiningsmálingar vísu langt áðrenn valið, at Sosialistisk Folkeparti fór fram, og Sosialdemokratisk flokkurin fór aftur. Hetta elvdi til eitt kjak, um flokkarnir áðrenn valið skuldu samráðast um ein felags arbeiðarapolitikk og eitt lyfti til veljararnar um at skipa stjórn, fingur flokkarnir fleirtal í Fólkatínginum.

Sosialdemokratisk flokkurin noktaði at samarbeiða innan valið, helst tí flokkurin var bangin fyri at missa stæmmur frá sínum egna høggravongi.

Valið visti, at hendan avgerðin møgulega var skeiv. Sosialdemokratisk flokkurin misti stæmmur frá bæði høg- og vinstravonginum.

Spurningurin kann framvegis fáa Anker Jørgensen til nærum at leypa upp úr stólinum og langa nevan í borðið. Hann meinar avgjört, at hendan leiðin var røtt.

— Valið visti, at meirlutin av stæmmunum vóru savnaðar á vinstravonginum. Men vit kundu ikki skipa stjórn, av tí at stæmmurnar vóru ov spjaddar

millum flokkarnar, sigur hann.

Fólk hava helst lært av hesum valinum, tá tey sóu, at vinstravongurin ikki kundi skipa stjórn. Ti fara tey at stemma upp á Sosialdemokratiska flokkin aftur næstu ferð, heldur hann.

Tann veruligi taparin í valinum meinar Anker Jørgensen eru stjórnar-flokkarnir, ið høvdu afturgongd, sjálvt um allar meiningsmálingar áðrenn valið vísu tað øvugta.

— Øll tey »deiligu smartu vinnufólkini« vóru mest vónsvikin av valinum. Tað visti jú, at konservatismen hevur toppað, sigur Anker Jørgensen.

Tann fyrrverandi formaðurin visir nú, at hann framvegis hevur fleiri ferðir spurt, um tann seinasti spurning-tann seinasti spurningurin ikki skjótt er svaraður, tá onnur fólk biða eftir at tosa við hann. Sosialurin takkar fyri seg, smákøkurnar og kaffimunnin.

Orð: Anna Dalsgaard
Myndir: Peter Hauerbach

Anker Jørgensen — tær dansku avisirnar elska hann. Ævintýrið um drongin frá arbeiðaraklassanum, sum arbeiði seg upp.

Fyri einum mánaða síðani setti ævintýrið met. Avisirnar flutu yvir við greinum um livið hjá Anker Jørgensen. Stórar myndir prýddu forsiðurnar. Myndir, ið vísu ta síðuna av honum, sum ikki bert avisirnar, men eisini flestu danir elska. Tann »vanligi« Anker Jørgensen, sum visir kenslur og sigur sína meining á rættum tíð og stað.

65 ára gamal, eftir at hava verið formaðurur í Specialarbejderforbundet (SID), eftir at hava verið statsministari í samanlagt 14 ár, talaði Anker Jørgensen 3. oktober í ár á landsfundi hjá flokkinum.

— Ti mæli eg til, at Svend Auken tekur yvir...

Anker Jørgensen tárar. Hann er rørdur og má steðga á. Møguliga hugsar hann um, hvat er hent í livi hansara higartil.

Føddur í Keypmannahavn í 1922. Misti bæði foreldrini sum smádrongur, og gekk í Vajsenhusskúlanum. Ein skúli fyri foreldra-ella faðirleys børn. Tók prælimerprógv á kvøldskúla og arbeiði í Keypssamtökuni á Íslands Brygge í Keypmannahavn um dagin.

Heilt ungur fór hann upp í arbeiðararørsluna. Her fekk hann útbúgving frá skeiðum, millum annað uttanlands. Hann hevur tikið eitt skeið í figgjar- og arbeiðsmarknaðarpolitikki á Harvard Universitetinum í Boston í USA.

Í 1972 var hann komin so langt, sum hann møgulega hevði torað at droymt um. Hann var formaður í SID, ið er størsta fakfelagið í Danmark, tá valið um limaskap í EF merkti enn eitt stig fram.

Tann 3. oktober 1972 valdi Jens Otto Krag, statsministari, at fara frá. Hann læt stjórnarvaldið til ein rættiliga ókendan mann — Anker Jørgensen, sum tó hevði verið fólkatíngslimur síðan 1964.